

ת"פ 31647/04/18 - מדינת ישראל נגד חסן אבו טאלב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 31647-04-18 מדינת ישראל נ' אבו טאלב

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם חסן אבו טאלב

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד נדב שחם

ב"כ הנאשם: עו"ד מוחמד נעאמנה

הנאשם בעצמו

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. בהמשך להליך של גישור ולאחר תיקון כתב האישום בעניינו, הודה הנאשם במפורט בכתב האישום המתוקן מיום 6.5.2020 (להלן: "**כתב האישום**") והורשע בעבירות כדלקמן: עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**"), שתי עבירות של הפרעת שוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין התשל"ז-1977, ועבירה של סחר בסם מסוכן לפי סעיף 13 + 19א לפקודת הסמים.

2. כמפורט ב**אישום הראשון**, ביום 7.4.2018 ברח' זרובבל בבת ים, בעודו נוסע ברכב, החזיק הנאשם סם מסוכן מסוג קוקאין מחולק ל-2 מנות במשקל נטו של 0.9718 גרם, ללא רישיון או היתר מהמנהל. בנוסף, החזיק על גופו סכום של 8,750 ₪, 300 דולר וכן 750 יורו. באותן נסיבות, כשהבחין הנאשם בשוטר כפיר עומרי (להלן: "**השוטר**") שביקש ממנו לעצור, השליך הנאשם את הסם מחלון הרכב בכוונה להכשיל את השוטר במילוי תפקידו. בהמשך לכך, בתחנת משטרת מרחב איילון, שעה שביצע השוטר חיפוש על גופו של הנאשם, הפריע לו הנאשם במילוי תפקידו בכך שנאבק בו, נמלט לכיוון השירותים בתחנה, השליך לאסלה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקלים של -0.0544 + 3.9376 גרם המחולק ל-8 מנות, וכן 0.8952 גרם נטו, אותם החזיק שלא לצריכה עצמית וללא רישיון או היתר מהמנהל, והוריד את המים, בכוונה להעלים את הסמים המסוכנים. כתוצאה מהמאבק נחבל השוטר בידו הימנית.

3. כמפורט ב**אישום השני**, במועד שאינו ידוע למאשימה, במהלך תקופה של 6 חודשים עובר לחודש מרץ 2018, בתל אביב, סחר הנאשם בסם מסוכן מסוג קוקאין, בכך שמכר לדניאל אהרון קרון סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של כחצי גרם בתמורה ל-500 ₪.

4. בדיון מיום 20.10.2020, בהסכמת הצדדים ומכוח סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים, הכרזתי על הנאשם סוחר סמים והוריתי על חילוט סך של 8,750 ₪, €750 ו-\$300 אשר נתפסו מידיו בקשר לתיק הנדון.

תסקיר שירות המבחן

5. **בתסקיר לעונש** מיום 14.10.2020 פורט כי הנאשם בן 36, נשוי ואב לילדה כבת 5 ועובד כשכיר בתחום הבנייה. פורט כי לפני כ-7 שנים פתח הנאשם חנות פרחים, אך עם התדרדרותו לשימוש בסמים התקשה בניהול העסק שנסגר וכיום מתמודד עם חובות לבנקים ולספקים. אשר לילדותו תאר הנאשם קושי רגשי בעקבות מות אביו כשהיה בן 6, נטילת תפקיד הורי שלא בהתאם ליכולותיו, ומצוקה כלכלית בעקבותיה נאלץ לעבוד מגיל צעיר. שירות המבחן ציין את עברו הפלילי של הנאשם, ואת דברי הנאשם לפיהם חבר בעבר לגורמים עבריינים, מהם מתרחק כיום, תוך שתיאר שימוש תדיר בסמים בתקופת הרשעותיו הקודמות, כשכיום מזהה התמכרותו ומשולב בטיפול ייעודי.

6. בתסקיר פורט כי בשיחה עם שירות המבחן היה הנאשם ממוקד בשימוש תדיר בסמים ובהתנהלותו הבעייתית בתחנת המשטרה תוך הפרעה לשוטר עליה נטל אחריות. לצד זאת צוין כי הנאשם חזר והדגיש כי סכום הכסף שנמצא ברשותו קשור לחנות שניהל ולא לסחר בסמים. לדבריו, התנסה כנער בסמים מסוגים שונים ולא השתמש בסמים ב-8 השנים האחרונות לפני התדרדרותו אשר הובילה לביצוע העבירות, כשברקע לכך טיפולי פוריות אשר אף הביאו לקושי כלכלי. על פי התסקיר הנאשם משולב בטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות מאז חודש ספטמבר 2018, ולדבריו הפסיק מאז את השימוש בסמים, משתף פעולה עם גורמי הטיפול, והטיפול בראש סדר עדיפויותיו. מדיווח גורמי הטיפול עולה כי במוקד הטיפול יחסיו המשפחתיים המורכבים של הנאשם מגיל צעיר. עוד צוינה מחויבותו של הנאשם כהורה, שנראה כי משקיע כוחות בייצוב התא המשפחתי הגרעיני. על פי גורמי הטיפול, בהדרגה נעשית אצל הנאשם העמקה בבחינת הבחירה בשימוש בסמים בעבר, הגבול שהוצב עם מעצרו בעבירה הנוכחית, שיפור היכולת להתמודד עם קשייו ללא חומרים, תוך התרחקות מקשרים מגבירי סיכון.

7. להתרשמות שירות המבחן לנאשם כוחות ויכולות לתפקוד, לצד קשיים רגשיים בלתי מעובדים הקשורים לאובדן וחסך בילדותו, אשר תרמו לקשייו בהתמודדות ישירה והגבירו נטייה להימנעות ממפגש עם תחושות קשות, תוך בחירה בסם. ניכר שבתקופה בה השתמש הנאשם בסמים, חזר לדפוסים שוליים שאפיינו אותו בצעירותו, תוך שצוין ההליך החיובי שעושה במסגרת היחידה להתמכרויות. על פי התסקיר גורמי הסיכון במצבו של הנאשם הם עברו הפלילי ואופי הרשעות, נטילת האחריות החלקית לביצוע העבירות, מצבו הכלכלי המורכב והתמודדותו עם חובות כבדים, דפוסיו ההתמכרותיים, והסיכון בו הוא נתון במצבי דוחק לשוב לבחירות מכשילות לנוכח פיתוי כספי וקושי בהצבת גבולות. כגורמי סיכוי צוינו הזמן שעבר מהרשעתו האחרונה של הנאשם, השינוי שמקדם מאז מעצרו והשתלבותו בטיפול במשך למעלה משנתיים, כשנראה שהמדובר בקשר משמעותי עבורו בו יודע להיעזר. בנוסף צוין כי הנאשם מאופיין בכוחות לתפקוד, במחויבות גבוהה למשפחתו הגרעינית ובמודעות להשלכות ההתמכרות על משפחתו. כן צוינה יציבותו התעסוקתית בחודשים האחרונים.

8. לדעת שירות המבחן הסיכון במצבו של הנאשם פחת, כשבכפוף להתמדה בטיפול ומעקב אחר הימנעותו מחומרים משני תודעה, ניתן יהיה להעמיק עוד התהליך החיובי בו הוא נתון והפחתת הסיכון במצבו. בנסיבות הנאשם ובראי הטיפול הממושך בו הוא מצוי, אך בשים לב לחומרת העבירות, המלצת שירות המבחן היא לענישה קונקרטית בדמות עבודות שירות, ואף לתקופה המרבית המתאפשרת בחוק. שירות המבחן מצין כי המלצתו באה על מנת שלא לפגוע ברצון הנאשם לשמור על איזון משפחתי ולשמר ככל הניתן על יציבות תעסוקתית וטיפול, ועל מנת שלא להגביר בעיותיו זה בחייו חשיפה חוזרת לאוכלוסייה שלילית ולדפוסים בעייתיים. כמו כן הומלץ על צו מבחן למשך שנה על מנת לעקוב אחר התקדמות הנאשם בטיפול.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

9. בטיעוניה לעונש הפנתה **ב"כ המאשימה** לעובדות כתב האישום בשני האישומים, לסוג הסם, לנסיבות ביצוע העבירות ומועד ביצוען, ולכך שלצד עבירות הסמים עבר הנאשם גם עבירה של הפרעה לשוטרי תפקידו. לטענתה מתחם העונש הולם ביחס לאירוע הסחר מושא האישום השני הוא בין 8 ו-18 חודשי מאסר. ביחס לאירוע מושא האישום הראשון טענה כי לאור כמות הסם, חלוקת המנות, הכסף שנתפס אצל הנאשם, העובדה שהסמים שנתפסו היו מוכנים להפצה, עזות המצח של הנאשם וניסיונותיו להתחמק מהשוטר שביקש למלא תפקידו, על מתחם הענישה לעמוד בין 15 ועד 30 חודשי מאסר. **ב"כ המאשימה** אף טענה כי החשש לפגיעה בערך המוגן מהפצת סם המוחזק שלא לצריכה עצמית כמפורט באישום זה, בא לידי ביטוי באישום השני בגינו הורשע הנאשם בסחר בסם.

10. **ב"כ המאשימה** הגישה את הרישום הפלילי והתעבורתי של הנאשם (**ת/1, ת/2**), ציינה כי בעברו הרשעה בעבירת סמים אשר התיישנה, והבהירה כי לא נפתחו בעניינו תיקים נוספים. כן ציינה את השתלבותו של הנאשם בטיפול ביחידה להתמכרויות חצי שנה אחרי מועד ביצוע העבירות, אך הדגישה כי חרף אותו טיפול ממושך הנאשם נוטל אחריות חלקית בלבד לביצוע העבירות. **ב"כ המאשימה** הפנתה לכך שעל פי התסקיר הנאשם ממשיך להתמודד עם חובות כלכליים כבדים ודפוסים התמכרותיים, וקיים סיכון לפיו במצבי דחק הוא עלול לבחור בחירות מכשילות לאור פיתוי כספי וקושי בהצבת גבול. עוד הפנתה לעמדתו של הנאשם ביחס לכסף שנתפס, וטענתו כי המדובר בכספי עבודה שאינם קשורים לסמים. הגם ששירות המבחן סבור שניתן יהיה להעמיק את התהליך החיובי בו נתון הנאשם, לדעת **ב"כ המאשימה** לא ניתן בנסיבות לסיים את ההליך ללא עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. עתירת המאשימה היא כי עונשו של הנאשם ימוקם בשליש התחתון של כל אחד ממתחמי הענישה להם טענה כך שייגזר עליו עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה בגין כל עבירת סמים והפרעה לשוטרי תפקידו, פסילת רישיון נהיגה בפועל וקנס, כשלטענה הרציונל בבסיס החילוט שאינו עונשי (לו הסכים הנאשם) שונה מזה שבבסיס עונש של קנס על חשיבותו.

11. **ב"כ הנאשם** חלק על עמדת המאשימה בנוגע למתחמי הענישה, ועתר לקביעת המתחם ענישה שבין 5-6 ועד 10-12 חודשי מאסר ביחס לאישום השני. בקשר לאירוע שבאישום הראשון טען כי קיימים טווחי הענישה מגוונים, ואף ציין כי כך או כך, ניתן ונכון בנסיבות המקרה לסטות מכל מתחם שיקבע משיקולי שיקום. עוד טען לקשיים ראייתיים ממשיים אשר הביאו להסכמות במקרה זה, ציין את הודיית הנאשם, בה להשקפתו אלמנט של הבעת חרטה אמיתית, וכן את נטילת האחריות וחסכון בזמן שיפוטי. **ב"כ הנאשם** הפנה לעברו הפלילי של הנאשם ולכך שלחובתו הרשעה אחת בלבד בעבירת סמים שהתיישנה, לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות בתיק דנן, ולכך שמאז ביצוען אין לנאשם תיקים נוספים, ואף זמן רב קודם לכן, למעט התיק זה.

12. בנוסף הפנה לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם אשר פורטו בתסקיר, לקשיים שחווה ולחברה ממנה בא, כשלטענתו הנאשם מצא מפלט מקשייו אלה בשימוש בסמים. בהקשר זה הפנה לדרך הטיפולית שעשה הנאשם, משך תקופה ארוכה מעל לשנתיים, ולשיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן. לטענת הסנגור הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריש על הנאשם תביא להתדרדרותו ותהרוס את ההליך המשמעותי שעבר, תוך שטען שהרקע לביצוע העבירות הוא התמכרותו של הנאשם, ויש להבחין בינו לבין מי שמבצע עבירות מהסוג דנן רק מכוח נטייה עבריינית, ועל עניין זה להישקל בעת בחינת משמעות והשפעת עונש מאסר עליו, ועל סיכויי השיקום בעניינו. ב"כ הנאשם אף ציין כי הנאשם היה עצור כחודש וחצי ולאחר מכן היה נתון בתנאים מגבילים משך תקופה ארוכה. עתירתו היא כי יושת על הנאשם צו של"צ ומבחן למשך שנה. בנוסף ביקש כי ככל שייגזר על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, תהיה תקופת המאסר בעבודות השירות שתיגזר מצומצמת ככל שניתן על מנת שהנאשם יוכל להמשיך לפרנס את משפחתו ואף לאור טיפולי פוריות אותם עוברים הוא ואשתו. כמו כן, עתר כי לא יושת על הנאשם עונש של פסילת רישיון נהיגה בפועל, על מנת שלא להגביל את אפשרויות תעסוקתו, אף בראי המצב כיום.

13. בעת הטיעון לעונש מסרה אשתו של הנאשם כי הנאשם אבא טוב, התקרב למשפחתו מאז הטיפול ומשתדל, והוא מפרנס יחיד, וביקשה התחשבות.

דברי הנאשם

14. הנאשם תיאר התמכרות ושימוש בסמים בכמויות נרחבות, טען כי הרס את חייו והביע רצון לסיים את ההליכים ולגדל את ביתו. תחילה מסר כי לא היה סוחר סמים, אך לאחר מכן הבהיר כי ביצע את המכירה בה הורשע כמפורט באישום השני, וכי הוא כועס על עצמו בשל כך. לדבריו בעבר כשריצה עונש מאסר לא הרגיש דבר, אך כיום כשיש לו אישה וילדה יש לו סיבה להילחם. הנאשם פירט כי הוא ממשיך בדרכו השיקומית ואף כי סגר את עסקיו וכיום עובד כשכיר. הנאשם הביע הסכמתו לצו מבחן, תוך שציין כי מצוי בקשר עם שירות המבחן ומוסר בדיקות שתן נקיות פעמיים בשבוע. עוד ציין את תמיכתה הרבה של אשתו ומשפחתו.

מתחם העונש ההולם

15. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. הערך המוגן בעבירות שעניין סחר והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית הוא שלום הציבור ובטחונו כמו גם החוסן החברתי, ובריאות הפרט והציבור. רבות נכתב אודות הנזק לגוף ולנפש מנגע הסמים, אשר אף עלול לגרום בדרך עקיפה לביצוע של עבירות אחרות ונוספות, כדברי בית המשפט המחוזי בת"פ (י-ם) 48938-01-15 **מדינת ישראל נ' קריכלי** (6.6.2016). במקרה דנן המדובר כאמור בסחר והחזקת סם מסוכן מסוג קוקאין שלא לצריכה עצמית. המדובר בסם קשה אותו תיאר בית המשפט העליון כ"**סם המוות סדרתי שכוחו עמו לגרום רע**" (ע"פ 7952/15 **מדינת ישראל נ' שץ** (15.02.2016)).

16. הערכים המוגנים עליהם באה עבירת ההפרעה לשוטר להגן הם שלטון החוק והתפקוד התקין של השירות הציבורי ועובדיו כנאמני הציבור. ערך מוגן נוסף נוגע לשמירה על הסדר הציבורי ועל מלאכת השוטרים האמונים על

אכיפת החוק והחשש כי מביצוע עבירות מהסוג הנדון יפגע כפועל יוצא הציבור. יש לתת את הדעת לקושי הטבעי שבביצוע עבודת המשטרה, לאור נקודות חיכוך ברורות עם האוכלוסייה ולחשיבות תפקוד תקין של המשטרה לקיומה של חברה דמוקרטית. על כן, יש להבטיח את יכולתם של שוטרי משטרת ישראל לבצע את תפקידם על פי חוק, ללא חשש ומורא. במקרה דנן, כפי התייחסות הצדדים בטיעונים לעונש, והגם שבקשר לשני האישומים ערכים מוגנים שחלקם זהים, מצאתי לקבוע מתחם ענישה נפרד בגין כל אישום כאירוע בהתאם למבחן הקשר ההדוק (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

17. **ביחס לנסיבות ביצוע העבירות,** מקובלת עלי עמדת המאשימה לפיה עובדות האישום הראשון, בהן הודה הנאשם בגין הורשע בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית ובהפרעה לשוטר במילוי תפקידו, מלמדות על מידת פגיעה ממשית בערכים המוגנים. זאת בשים לב לסוג הסם שהחזיק הנאשם מסוג קוקאין, לכמות שהוחזקה, לחלוקת הסם למנות (2 מנות סם ברכב ו-9 מנות סם נוספות אותן זרק לאסלה בתחנת המשטרה) ולסכום הכסף שהוחזק על ידי הנאשם. התנהלות הנאשם בהשלכת הסם מחלון הרכב ובפרט בתחנת המשטרה, שם נאבק בשוטר בעת החיפוש תוך שהשוטר נחבל בידו, נמלט לשירותים והשליך לאסלה כאמור 9 מנות סם והוריד את המים בכוונה להעלימן, מלמדת על מידת פגיעה לא מבוטלת גם בערכים המוגנים בעבירת ההפרעה לשוטר ממעשיו. בנוסף, על פי האישום השני מכר הנאשם סם מסוג קוקאין במשקל של כחצי גרם תמורת 500 ₪, על הפגיעה הברורה בערכים המוגנים מכר. בנסיבות המפורטות יש אף טעם בטענת המאשימה לפיה יש בעובדות כתב האישום בכללותו כדי ללמד על הפגיעה בניסיון המדינה למנוע את הפצת הסם, משאותו חשש להפצת סם שקם בנסיבות האישום הראשון, מקבל משנה תוקף בראי עבירת הסחר שביצע הנאשם כמפורט באישום השני (המוקדמת בזמן). לצד האמור, נתתי דעתי לדברי הסנגור לפיהם ברקע העבירות התמכרות הנאשם לסם, וגם עניין זה בא בין שיקוליי.

18. מסקירת הפסיקה עולה כי בגין ביצוען של העבירות הנדונות, בנסיבות דומות, נוהגים בתי המשפט לגזור ענישה קונקרטית ומחמירה, פעמים רבות למאסר מאחורי סורג ובריח, בפרט כאשר המדובר בעבירה של סחר בסם ביותר מהזדמנות אחת, ו/או כשמדובר בעבירת סחר ולצידה עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. לצד זאת, קיימים מקרים בהם מסתפקים בתי המשפט בהשתת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות או במקרים מתאימים בענישה שיקומית, לעיתים תוך חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, כל מקרה ונסיבותיו.

19. באשר לענישה הנוהגת ביחס לעבירת הסחר ראו והשוו:

· רע"פ 8408/15 **חביב נ' מדינת ישראל** (9.12.2015) שם הורשע המבקש בשתי עבירות סחר בקוקאין במשקל של 6 גרם במצטבר ובהחזקת סם מסוג קוקאין שלא לצריכה עצמית במשקל של למעלה מ-15 גרם. למבקש עבר פלילי עשיר לרבות בביצוע עבירות סמים, אך לאור הליך שיקומי שעבר המליץ שירות המבחן על הקלה בעונשו. בית משפט השלום קבע מתחם שבין 8 ו-18 חודשי מאסר לכל אחד מהאירועים, עבירת סחר ועבירת החזקת הסם שלא לצריכה עצמית בנפרד, ומצא כי בנסיבות אין מקום לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום, ואף ציין כי לא הוכחה התמכרותו של המבקש, כך שאין לראות בטענת ההתמכרות כנימוק מרכזי להעדפת שיקולי שיקום. על המבקש נגזרו 17 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

· רע"פ 7681/13 **דקה נ' מדינת ישראל** (21.1.2014) שם הורשע המבקש בשתי עבירות של סחר בסמים,

לאחר שמכר לסוכן משטרתי מנות הרואין במשקל מצטבר של כ- 2.8 גרם. למבקש עבר רלוונטי ישן והוא השתתף בטיפול גמילה מסמים במסגרת פרטית. בית משפט השלום קבע מתחם שבין 6 ו-12 חודשי מאסר והשית על המבקש 10 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית, משמצא שאין לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום לאור ההתרשמות לפיה אין המדובר בטיפול משמעותי, ומאחר והנאשם ביצע את העבירות בתקופת הטיפול לכאורה. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

רע"פ 126/15 **חביף נ' מדינת ישראל** (13.1.2015) שם הורשע המבקש בסחר בסם מסוכן מסוג קוקאין בשלוש הזדמנויות במשקל 0.39, 0.81 ו-2.5 גרם נטו. בית משפט השלום קבע מתחם לכל עבירת סחר בין 8 ו-18 חודשי מאסר והשית על המבקש 16 חודשי מאסר, וכן הופעל מאסר מותנה, לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

ת"פ 16143-03-18 **מדינת ישראל נ' ג'אבר** (20.11.2019) שם הורשע נאשם על יסוד הודאתו ב-5 עבירות סחר בסם מסוכן. הנאשם סחר 4 פעמים בסם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 1.096 גרם במצטבר. בית המשפט קבע מתחם שבין 6 ו-20 חודשי מאסר והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, לצד ענישה נלווית. (להרחבה ראו גם את הפסיקה המוזכרת שם).

20. באשר לעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, ראו והשוו:

עפ"ג 7474-09-17 **מדינת ישראל נ' שגב** (26.2.2017) שם הורשע המערער על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת סם מסוג קוקאין במשקל של 31.37 גרם. המערער עבר הליך שיקום משמעותי. בית משפט השלום קבע מתחם שבין 8 ו-18 חודשי אסר והשית על המערער 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ערעור על קולת העונש שהוגש לבית המשפט המחוזי התקבל במובן שעונש עבודות השירות הוחמר ל-6 חודשים.

רע"פ 1473/18 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (22.4.2018) שם הורשע המבקש בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית. המבקש החזיק כ-2 גרם קוקאין. בית משפט השלום קבע מתחם שבין מאסר על תנאי ו-12 חודשי מאסר בפועל והשית על המבקש 6 חודשי מאסר על תנאי. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי התקבל. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש הראוי במקרה זה הוא בין 6 ו-12 חודשי מאסר, אך מצא לחרוג ממתחם הענישה מטעמי שיקום, כך שעל המבקש נגזרו 2 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית. נדחתה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

עפ"ג 26655-04-14 **חמדאן נ' מדינת ישראל** (10.9.2014) המערער הורשע על יסוד הודאתו בהחזקת סם מסוג קוקאין במשקל 5.24 גרם. בית משפט השלום קבע מתחם שבין 8 ו-18 חודשי מאסר והשית על המערער 8 חודשי מאסר בפועל. המערער חזר בו מערעורו בהמלצת בית המשפט המחוזי והערעור נדחה.

21. לעניין עבירת ההפרעה לשוטר, מבחינת הפסיקה עולה כי קיים מנעד ענישה בין מאסרים מותנים לבין תקופת מאסר אותה ניתן לרצות בעבודות שירות, כל מקרה ונסיבותיו (ראו למשל: ת"פ (פ"ת) 37099-01-13 **מדינת ישראל נגד סקלרוד** (30.01.2014), והפסיקה המוזכרת שם).

22. בראי עיקרון ההלימה, לאחר בחינת הענישה הנוהגת, נסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים
עמוד 6

המוגנים ממעשי הנאשם והצורך בהעברת מסר חברתי מרתיע לציבור באשר למחיר לצד ביצוע העבירות בשל הנזק לערכים המוגנים מביצוע, מתחם הענישה באשר לאירוע המתואר באישום הראשון לכתב האישום יקבע בין 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודת שירות ו-20 חודשי מאסר. מתחם עונש המאסר בקשר לאירוע המתואר באישום השני בכתב האישום יקבע בין 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

העונש הקונקרטי לנאשם

23. הנאשם בן 36, נשוי ואב לילדה בת כ-5 שנים, הודה בביצוע העבירות לאחר תיקון כתב האישום במסגרת הליך של גישור ובכך חסך זמן שיפוטי ואף את הצורך בהעדת העדים - כל אלה ישקלו לזכותו. אשר לנטילת אחריות למעשיו, הגם שהכחיש את היותו סוחר סמים בפני שירות המבחן, בעת הטיעון לעונש אישר הנאשם את ביצוע עבירת הסחר בה הואשם בכתב האישום, הביע בוושה על המעשים ואף הסכים לחילוט נרחב של הכספים אשר נתפסו מידיו וכי יוכרז כסוחר סמים. נתתי דעתי גם לעברו הפלילי של הנאשם, שאינו מבוטל, במסגרת ריצה בשנת 2004 עונש מאסר בן 30 חודשים מאחורי סורג ובריה, בגין ביצוע עבירות שונות ובכללן עבירות אלימות ורכוש ועבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בנוסף, שקלתי את העובדה שהנאשם הורשע בשנת 2008 בהחזקת סם לצריכה עצמית (מועד העבירה שנת 2007) ובעברו אף הרשעה בעבירות של שיבוש מהלכי משפט והעלבת עובד ציבור שיש במאפייניהן ובערכים המוגנים בבסיסן דמיון לעבירת הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. לצד האמור, לקולא, שקלתי את העובדה שעברו הפלילי של הנאשם בכללותו התיישן, את דברי המאשימה לפיהם מאז ביצוע העבירות בתיק דנן בחודש אפריל 2018 לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים, ואת חלוף הזמן מאז.

24. המשקל לקולא שיש ליתן במקרה זה לחלוף הזמן ולעובדה שלא נפתחו לנאשם תיקים נוספים אף מתעצם נוכח ההליך השיקומי והטיפול שעובר הנאשם מאז שנת 2018. בפרט יש בכך שחרף חלוף הזמן לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים כדי לתת משנה תוקף להתרשמות שירות המבחן מהפחתת הסיכון במצבו של הנאשם, ולהוות ראייה לדרך שיקומית ממשית שעושה הנאשם מאז שילובו בטיפול, בו הוא מתמיד משך תקופה ארוכה. לנתונים אלה משמעות רבה בעת בחינה האם ראוי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום בעניינו של הנאשם. זאת בשים לב לכך שללא חריגה כאמור, בראי מתחמי הענישה שנקבעו לעיל, גם אם יחפפו המתחמים במידה מסוימת ביניהם, העונש שייגזר על הנאשם הוא עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה ל-12 חודשים לכל הפחות. יש לתת את הדעת לכך שעונש מסוג זה יביא בהכרח לקטיעת ההליך השיקומי בו נוטל הנאשם חלק, ואף קיים חשש כי יגרום להתדרדרות הנאשם ולמחיקת השיגי הטיפול.

25. על פי סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין:

קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

26. כפי שנקבע בע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018), הגם שאת סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין יש ליישם בזהירות, יש לתת לו משמעות מעשית, תוך העדפת שיקולי שיקום:

"חשוב לשים לב כי המחוקק הקנה שיקול דעת רחב לבית המשפט ביישומו של הסעיף וכי נקודת המוצא בהפעלתו היא העדפתם של שיקולי שיקום (ראו: אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית ביניש 539, 546 (קרן אזולאי ואחרים עורכים, 2018) (להלן: גזל-אייל)). אכן, לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה גם כאשר חלים שיקולי השיקום. אולם, יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום (שם, בעמ' 550-551)."

ראו גם ת"פ (מחוזי ח"י) 48024-03-17 **מדינת ישראל נ' פייבושנקו** (14.6.2018) שם הבהיר בית המשפט כי יישום סעיף 40ד(א) לחוק העונשין נתון במידה רבה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, המתרשמת מסיכויי השיקום ומעריכה אותם. עוד נקבע כי במקרים מסוג זה הקו המנחה הוא שימור סיכויי השיקום גם תוך פגיעה מסוימת בשיקולי ההלימה.

27. במקרה דנן, מפרט התסקיר כאמור את הדרך השיקומית הממשית שעשה הנאשם מאז ספטמבר 2018, את חלוף הזמן מאז והשינוי אותו הוא מקדם, ואת התרשמות גורמי הטיפול ממחויבותו כהורה, משיפור יכולתו להתמודד עם קשיים ללא חומרים, והתרחקותו מקשרים מגבירי סיכון. להתרשמות שירות המבחן לנאשם כוחות ויכולות לתפקוד, מחויבות גבוהה למשפחתו הגרעינית ומודעות להשלכות ההתמכרות על משפחתו, תוך שאף צוינה יציבותו התעסוקתית בחודשים האחרונים. בתסקירו, לא התעלם שירות המבחן מגורמי הסיכון במצבו של הנאשם הכוללים את עברו הפלילי ואופי ההרשעות, את נטילת האחריות החלקית על ידו, מצבו הכלכלי הקשה, דפוסיו ההתמכרותיים, ואת הסיכון לפיו במצבי דוחק עלול הנאשם לשוב ולקבל בחירות מכשילות לנוכח פיתוי כספי וקושי בהצבת גבולות. למרות האמור, לדעת שירות המבחן הסיכון במצבו של הנאשם פחת, כשבכפוף להתמדה בטיפול ומעקב אחר הימנעותו מחומרים משני תודעה, ניתן יהיה להעמיק עוד התהליך החיובי בו נתון ולהביא להפחתה נוספת של הסיכון במצבו.

28. נתתי דעתי לנימוקי שירות המבחן שלעיל והמלצתו, שאמנם אינה מחייבת את בית המשפט אך היא בעלת משמעות, בפרט כשהנאשם משולב בטיפול משך תקופה ארוכה. בנוסף, שקלתי את הדרך שעשה הנאשם והצורך עבורו בהמשך טיפול, וכן שבנסיבותיו של הנאשם, גדיעת ההליך השיקומי ושליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה אף עלולים לגרום נזק רב יותר מתועלת גם לאינטרס הציבורי במובנו הרחב, בראי הסיכון להתדרדרותו וחזרתו לניהול אורח חיים התמכרותי במסגרת ריצוי עונש של מאסר מאחורי סורג ובריה, ובשים לב לכך שהתמכרותו נמצאת ברקע ביצוע העבירות על ידו. יש לזכור עוד כי הנאשם אף שהה במעצר משך כחודש וחצי והיה תחת תנאים מגבילים משך תקופה ארוכה.

29. אמנם שיקולי שיקום אינם חזות הכל ולצידם שיקולים רבים נוספים (ע"פ 8232/11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (23.4.2012)). יחד עם זאת, לאחר שקילת כלל המפורט לעיל מצאתי כי חרף חומרת העבירות שביצע הנאשם, נסיבותיהן, והאינטרס הציבורי שבמלחמה בנגע הסמים המחייב ענישה מחמירה ומרתיעה, נכון במקרה מיוחד זה לסטות ממתחם העונש ההולם שנקבע משיקולי שיקום ולאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן לצד עונשים נוספים כפי שיפורט להלן. כך, מחד, ייגזר על הנאשם עונש ממשי וקונקרטי בראי הפסול שבמעשיו, ומנגד, תינתן לו הזדמנות להמשיך בהליך השיקומי המוצלח בו הוא נוטל חלק, בראי הדרך שעשה עד כה וסיכויי השיקום הממשיים בעניינו.

30. טרם סיום, ואף ביחס לעונשים הנוספים שהתבקשו בדמות קנס ופסילת רישיון בפועל, נתתי דעתי גם

למצבו הכלכלי הקשה הנטען של הנאשם, לקושי הכלכלי הכלכלי והנוסף לציבור בכללותו לאור התפשטות נגיף הקורונה, ולטיפול הפוריות אותם עוברים הנאשם ואשתו. בנוסף, לטענת ב"כ הנאשם לפיה פסילת רישיון הנהיגה בפועל תשפיע באופן ישיר על עבודתו של הנאשם ועל יכולתו לפרנס את משפחתו. לאחר כל אלה, מצאתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 9 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות ביהדות בוכרה בקרית שלום רח' הכינור 2 תל אביב. הנאשם יתייצב לריצוי העונש ביום 8.2.2021 במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, רמלה בשעה 8:00. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות וכן כי יתכנו שינויים במקום ושעות העבודה.

ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע על פי פקודת הסמים.

ג. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה על פי פקודת הסמים מסוג עוון ו/או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

ד. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 5 חודשים, וזאת על תנאי, והתנאי הוא שמשך שנתיים מהיום לא יעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973.

ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 21 ימי מאסר תמורתו. סכום הקנס יקוזז מסכום הפיקדון שהופקד בתיק המ"ת הקשור (מ"ת 31668-04-18) בכפוף לכל מניעה על פי דין. ככל שלא יקוזז הפיקדון לטובת הקנס, הקנס ישולם עד ליום 8.2.21.

ו. ניתן בזאת צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו. שירות המבחן יגיש לבית המשפט דו"ח בתום 12 חודשי המבחן הראשונים ובסוף תקופת המבחן.

בכפוף לכל מניעה על פי דין, לאחר קיזוז הפיקדון לטובת הקנס תושב היתרה שבפיקדון בתיק מ"ת 31668-04-18 לידי המבקש באמצעות בא כוחו, עו"ד מוחמד נעאמנה מ.ר. 30637.

ניתן צו כללי לשיקול דעת קצין משטרה.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשרות המבחן

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב כסלו תשפ"א, 08 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.